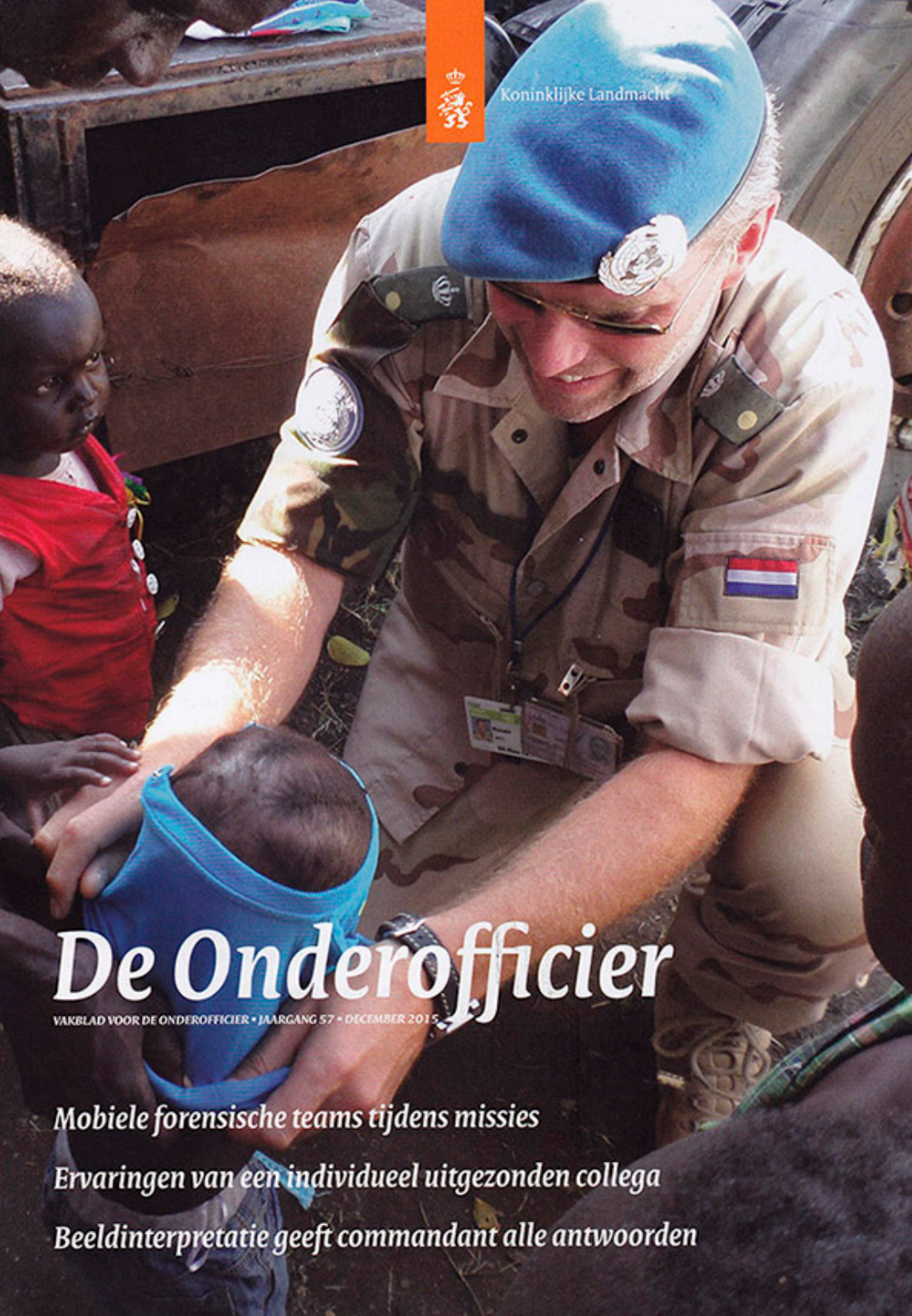

Koninklijke Landmacht

De Onderofficier

VAKBLAD VOOR DE ONDEROFFICIER • JAARGANG 57 • DECEMBER 2015

Mobiele forensische teams tijdens missies

Ervaringen van een individueel uitgezonden collega

Beeldinterpretatie geeft commandant alle antwoorden

Colofon

De Onderofficier, een uitgave van de
Commandant Landstrijdkrachten.
Verschijnt 10 x per jaar.

REDACTIE

Aooi H.C. Lit
06-83631602
hc.lit@mindef.nl

Postadres:

Redactie De Onderofficier
MPC 55A
Postbus 90004
3509 AA Utrecht

BLADADVISEUR

Aooi P.M.J.J. Donkers

VOorzitter Redactiecommissie

Smi B. Arntz, 06 264 34206

DRUK & VORMGEVING

OBT BV Den Haag
Oplage 9.850
ISSN 0166-8064

ADRESWIJZIGING

Als in de code op uw adresstrook onder meer uw militaire registratienummer is afgedrukt (voorafgegaan door de letter 'N') dan heeft het geen zin om een adreswijziging aan de redactie van 'De Onderofficier' te sturen. U dient in dat geval zelf via People-Soft uw persoonsgegevens te wijzigen, de redactie is daarvoor niet geautoriseerd. Ontbreekt genoemde code op uw adressering dan kunt u uw adreswijziging, liefst vergezeld van de oude adresstrook, sturen aan:

Redactie 'De Onderofficier'
MPC 55A
Postbus 90004
3509 AA Utrecht

KOPIJ

Kopij kan te allen tijde aan de leden van de redactiecommissie of eventueel rechtstreeks bij de redactie worden aangeboden. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te wijzigen en/of in te korten. Voor geplaatste artikelen is een geringe onkostenvergoeding beschikbaar ten bedrage van 25 euro per pagina, inclusief bijgeleverde foto's en/of tekeningen. Digitaal aan te leveren foto's dienen een resolutie te hebben van minimaal 300 dpi. Overname van artikelen en/of illustraties of gedeelten daarvan kan slechts met toestemming van de redactie geschieden.

Bij de afsluiting van ieder jaar staan voorzitter, redactiecommissie en redacteur in het bijzonder stil bij de collega's die in het buitenland verblijven en daar vaak onder moeilijke omstandigheden de hen opgedragen taken uitvoeren.

De onderofficier die de taak van National Support Element in Zuid-Sudan uitvoert is zo'n collega. Meer over de specifieke individuele missie van deze militair leest u vanaf pagina 16.

LEDEN REDACTIECOMMISSIE

CAVALERIE

Wmr-1 A. van Riezen *06 536 57283

GENIE

Aooi J.B. Petit dit de la Roche *06 836 37877

INLICHTINGEN EN VEILIGHEID

Owi G. Broekema 06 231 58968

MILITAIRE ADMINISTRATIE

Sma J. Beerkens *06 135 8342

TECHNISCHE TROEPEN

Aoo E.E. Ottenhof *06 560 81272

LUCHTDOELARTILLERIE

Owi M.B.W.L. van Eijkelenborg *06 494 2073

INFANTERIE

Aooi B.J.J. Lambriks *06 578 66184

ARTILLERIE

Owi H.R. Bulters *06 536 57208

GENEESKUNDIGE DIENST

Smi M.F.P. van Nerum *06 533 77590

NATIONALE RESERVE

Smi R.N.R. Sambajon 06 555 13311

BEVOORRADING & TRANSPORT

Aooi A.P. Ligvoet *06 500 19066

LO/SPORTORGANISATIE

Vacant

KMS

Vacant

VERBINDINGSDIENST

Vacant

WEAPONS INTELLIGENCE TEAM

Tactisch en technisch sporenonderzoek in missiegebieden

Tijdens een gemotoriseerde verplaatsing in een missiegebied klinkt ineens een oorverdovende knal als een Improvised Explosive Device (IED) explodeert. Als het stof en de kruitdampen zijn opgetrokken gaan onder meer experts van het Weapons Intelligence Team (WIT) ter plaatse om inlichtingen ten behoeve van de militaire keten en soms zelfs een eventueel strafrechtelijk onderzoek, te verzamelen.

Het weapons intelligence team doet tactisch en technisch onderzoek naar de herkomst van componenten van het improvised explosive device, met als doel de organisatie achter het IED bloot te leggen.

© WIT

Het concept om tactisch en technisch sporenonderzoek naar al dan niet gedetoneerde IED en andere explosieven uit te voeren, is ontstaan tijdens de operatie Desert Storm in Irak. Amerikaanse militairen zijn in die oorlog met regelmaat geconfronteerd met IED, die zij vervolgens onschadelijk maken en ontmantelen. Gaandeweg deze missie ontstaat echter bij de Amerikanen het besef dat er veel informatie uit een IED te halen is. Het gaat dan vooral om het doen van onderzoek naar de achtergrond van het explosief. Met de hierbij verkregen informatie zijn vervolgens de mogelijkheden en kennis van de tegenstander inzichtelijk te maken en vervolgstappen te ondernemen. Het gevolg van dit groeiende besef is de oprichting van Taskforce Paladin, een organisatie die zich

richt op het onderzoeken van IED en andere explosieven die ingezet zijn tegen Amerikaanse troepen en coalitiepartners. Omdat de Amerikanen onvoldoende kennis hebben, halen zij de benodigde informatie uit Groot-Brittannië. Daar heeft het Britse leger al sinds de jaren '70 ervaring met (geïmproviseerde) explosieven van de Irish Republican Army (IRA)

Defensie Expertisecentrum C-IED

In Afghanistan krijgen ook Nederlandse eenheden met de IED-dreiging te maken. Het directe gevolg daarvan is de oprichting in 2008 van een nieuwe Nederlandse eenheid, de *Joint Task Force Counter IED* (JTF C-IED). Als een van de C-IED maatregelen tijdens de missie in Uruzgan ziet in datzelfde jaar ook het WIT het levenslicht. Per 01 september 2014 is de status van deze tijdelijke eenheid veranderd in een permanente organisatie, genaamd het Defensie Expertisecentrum C-IED (DEC C-IED). Dit DEC C-IED is als *joint* eenheid ondergebracht bij het CLAS.

De Nederlandse Task Force Uruzgan (TFU) ontwikkelt zich snel, mede dankzij de expertise van de Australische coalitiepartner. Bij incidenten treden de teams van beide landen vaak gezamenlijk op. De Australiërs werken hierbij in teams van vier personen, met eigen specifieke kwaliteiten. De Australische teams bestaan, naast een militair van de

Explosieven Opruimingsdienst (EOD) en een *military police officer*, uit een *intelligence officer* en een *collator*, wiens taak het is om het dossier te vormen.

Levels

Het WIT maakt onderdeel uit van het NAVO-concept Technische Exploitatie (TE). Deze keten biedt de mogelijkheid om informatie, materieel en aangehouden of gevangen personen te exploiteren door toepassing van gestandaardiseerde processen en procedures. De TE omvat drie niveaus of *levels*. Level 1 WIT (tactisch), Level 2 (operationeel) en Level 3 (strategisch).

Het basisniveau bestaat uit *forensic aware*, waarbij het gaat om iedere individuele basis-IED opgeleide militair. Een IED is immers een zogenoemde inlichtingen-drager, waaruit diverse (forensische) sporen zijn af te leiden. Militairen dienen bij het aantreffen daar ook als zodanig op te reageren.

Het Level 1 (WIT) bestaat uit (mobiele) teams die bestaan uit vier of vijf personen, die op de Plaats Incident (PI) de exploitatie uitvoeren. Dit bestaat uit de tactische en (eerste) technische analyse, het veiligstellen van componenten en beeldregistratie en gebeurt aansluitend op de door de reeds aanwezige troepen genomen maatregelen. Op dit niveau vindt ook de eerste opzet van de dossiervorming plaats en na terugkomst op de *compound* volgt er tevens een uitgebreide (waarschuwings)rapportage aan de staf. Het opgemaakte dossier gaat vervolgens naar de inlichtingenketen. Daarnaast kent het Level 1 een kwalificatie toe aan die onderdelen en componenten waarbij diepgaander onderzoek nodig is.

Hoog gekwalificeerd personeel met uitgebreide expertise

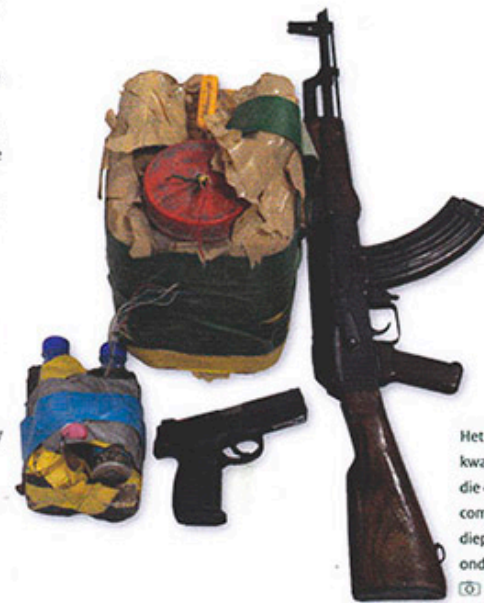
Deze onderdelen gaan naar het Level 2 Joint Deployable Exploitation and Analysis Laboratory (JDEAL). Dit onderzoekslaboratorium staat in het missiegebied op de *compound* en beschikt over hoog gekwalificeerd personeel met uitgebreide expertise en uitrusting om meer gespecialiseerd technisch en forensisch onderzoek uit te voeren. Dit onderzoek richt

zich vooral op het analyseren van vingerafdrukken (dactyloscopie), DNA, elektronica, chemicaliën en media (communicatie apparatuur).

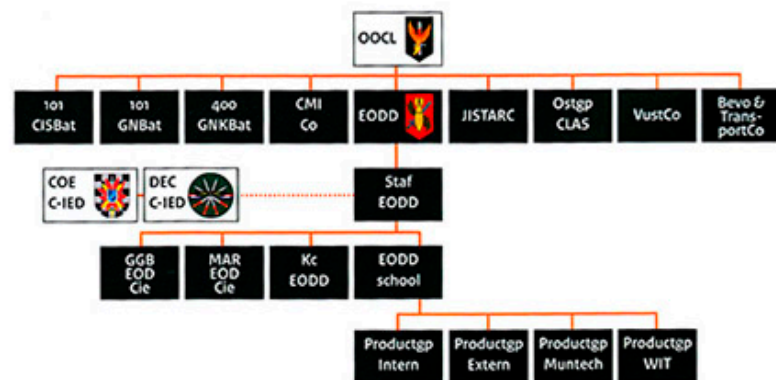
De technische exploitatie omvat drie niveaus of levels. Level 1 WIT (tactisch), level 2 (operationeel) en level 3 (strategisch).

Vanuit het Level 2 bestaat de mogelijkheid om objecten en onderdelen aan te bieden aan het Level 3. Deze onderzoekscapaciteit bevindt zich buiten het missiegebied, meestal in het thuisland. Hier is tot op het hoogste niveau

Het Level 1 kent een kwalificatie toe aan die onderdelen en componenten waarbij diepgaander onderzoek nodig is. © kap A. Westertep

Het in 2008 opgerichte Weapons Intelligence Team maakt deel uit van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie.

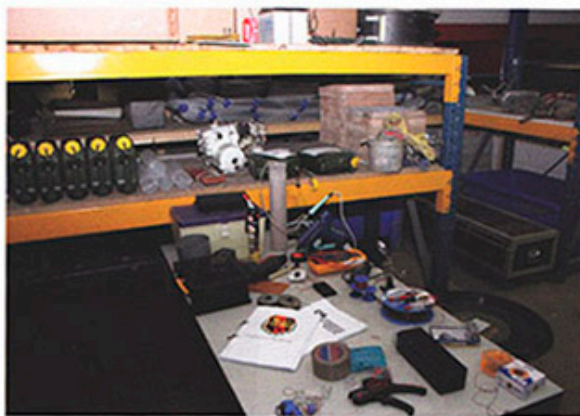
wetenschappelijk en gespecialiseerd onderzoek uit te voeren wat in het missiegebied vanwege de omstandigheden of het gebrek aan kennis en expertise niet mogelijk is. Binnen Nederland zijn organisaties zoals het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en de Nederlandse organisatie voor Toegepast-Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO) de geeignende Level 3 onderzoeksinstellingen.

Werkwijze

In de periode in Uruzgan treffen de coalitie-troepen gemiddeld iedere dag wel een IED aan. Dit betekent niet direct dat het WIT altijd ter plaatse gaat, maar hangt af van wat de *collection* opgeleide militairen of coalitiepartners op de plaats van het incident aantreffen. Als een IED als zodanig herkend is door bijvoorbeeld een ter zake kundige genist, neutraliseert een medewerker van de EOD dit explosief. Indien gewenst en mogelijk gaat er vervolgens een WIT ter plaatse om onderzoek te doen. Nadat de EOD de plaats heeft vrijgegeven begint het WIT met het onderzoeken en veiligstellen, afhankelijk van beschikbare tijd en de dreigingsanalyse op de PI. Het inpakken van door het WIT aangetroffen restanten of componenten van een IED gebeurt forensisch bewust.

De besluitvorming over het wel of niet transporteren van explosieve componenten voor vervolgonderzoek is een verantwoordelijkheid van de EOD. Het is ook mogelijk de

Een aangetroffen werkplaats voor het vervaardigen van improvised explosive devices.

explosieve componenten ter plaatse te vernietigen. Naast het onderzoek op de PI behoort ook het interviewen van eventuele getuigen of melders tot de taken van het WIT. Op de *compound* onderzoekt het WIT vervolgens alle veiliggestelde (al dan niet tot ontploffing gekomen) onderdelen van het IED. In het verleden heeft door het WIT in Afghanistan aangeleverd materiaal verschillende keren geleid tot de veroordeling van verdachten.

Ontwikkelingen

De (technische) ontwikkelingen op het gebied van TE gaan snel. Dit resulteert in steeds meer nieuwe (internationale) samenwerkingen en initiatieven, waaronder het Europese project JDEAL, dat onder de vlag van de *European Defence Agency* (EDA) plaatsvindt. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op het gebied van 'collection'. Naast het basis forensisch bewustzijn van iedere militair, zijn er eenheden aangewezen met een specifieke *collection*-taak. Deze eenheden zijn aanvullend opgeleid en getraind en hebben speciale *Team Collection Kits* (TCK) ter beschikking. Deze TCK bestaan uit aanvullende speciale middelen om aangetroffen materiaal en informatie forensisch bewust te verzamelen, verpakken en te transporteren waarbij de *chain-of-evidence* gehandhaafd blijft.

Biometrie

De C-IED beschikt over twee biometrische systemen. Naast de *Handheld Interagency Identity Detection Equipment* (HIIDE) gebruikt het team de *Biometrics Identity Management Agency* (BIMA). Dit is apparatuur waarin biometrische (afbeeldingen) en biografische (tekst) informatie is samen te voegen in een dossier. De systemen leggen een iris-scan, vingerafdrukken (dactyloscopie) en foto's van personen vast. Vervolgens kunnen zowel het Level 2 als het Level 3 daar een DNA-profiel aan toevoegen. Dergelijke biometrische systemen zijn onder meer in gebruik bij het CLAS en het CZSK in relatie tot de antipiraterijmissies.

Een biometrische databank is op verschillende manieren te vullen, bijvoorbeeld door vrijwillige registratie van personen bij een ingang van een *compound*, gegevens uit een

student-trackingsysteem van een militaire of politieopleiding of bij een verkiezingscontrole. Daarnaast is dergelijke informatie ook te verkrijgen in het kader van het optreden als *Police Mentoring Team* (PMT) of *Provincial Reconstruction Team* (PRT). Tevens is registratie op

niet vrijwillige basis mogelijk, bijvoorbeeld door dit af te nemen van gevangenen en stoffelijke overschotten van omgekomen *Opposing Forces*. Ook de eigen inbreng van gegevens uit de keten van de TE is een mogelijkheid om aan deze gegevens te komen. Door een (uitgebreide) databank aan te leggen is er dus een goede kans dat er een *match* ontstaat tussen een reeds geregistreerde persoon en onderzoeksgegevens uit de TE-keten. Bij een *match* bestaat tevens de mogelijkheid om verschillende incidenten aan elkaar te koppelen, waarbij dezelfde persoonsgegevens verschijnen. Zo ontstaat een beeld van de werkwijze van een persoon of groep en is uiteindelijk zelfs een netwerk van een tegenstander in kaart te brengen en effectief te bestrijden.

Ontwikkelingen in de biometrische wereld gaan snel. Een volgende generatie biometrie-apparatuur is al op de markt en in een aantal landen ook al bij militairen in gebruik. Nieuwe systemen zijn vooral sneller, kennen een groter bedieningsgemak, zijn compacter en hebben een grotere registratiekwaliteit.

Naast de *Handheld Interagency Identity Detection Equipment* (HIIDE) gebruikt de C-IED het hier afgebeelde *Biometrics Identity Management Agency* (BIMA) systeem om biometrische, biografische en dactyloscopische informatie van personen vast te leggen.

© WIT

Een biometrische databank is op verschillende manieren te vullen, bijvoorbeeld door vrijwillige registratie van personen bij een *compound*toegang.

© WIT

De Afghaanse burger werkt over het algemeen graag mee aan biometrisch onderzoek, zodat zij aan kunnen tonen niets te maken te hebben met het maken van home made explosives of improvised explosive devices.

© WIT

Opleiden

Naast het praktisch optreden houdt het WIT zich ook bezig met het geven van cursussen aan NAVO en PFP (Partnership for Peace) landen. Deze door de NAVO opgerichte organisatie richt zich op het creëren van

vertrouwen tussen NAVO en non NAVO-landen, waaronder ook de landen van de vroegere Sovjet-Unie. Naast het verzorgen van cursussen in Nederland, gebeurt dit onder meer in Spanje aan het Center of Excellence Counter IED. Naast het ondersteunen van het project JDEAL met instructiecapaciteit, werkt de instructiegroep WIT aan de doorontwikkeling van de collection opleiding voor de eenheden van de krijgsmachtsdelen.

Conclusie

Defensie krijgt in missiegebieden met regelmaat te maken met strijdende groeperingen en terroristische organisaties die niet in de openbaarheid opereren. Dit maakt het steeds belangrijker om deze tegenstanders 'zichtbaar' te maken en daarbij aan te tonen (bewijzen) dat zij betrokken zijn bij het plegen van strafbare feiten of oorlogshandelingen. TE, waaronder de WIT-capaciteiten, kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Door het uitbuiten (exploiteren) van informatie,

Een lid van een Zweeds Weapons Intelligence Team maakt een irisscan van een mogelijke verdachte.

Nederlands personeel van een Weapons Intelligence Team traint in Spanje aan het Center of Excellence Counter IED in het zoeken naar forensisch waardevol materiaal.

materiaal en gevangen genomen tegenstanders is het mogelijk om de aangetroffen middelen na onderzoek te koppelen aan personen en deze personen te koppelen aan incidenten.

Bewijsvoering in strafrechtelijke zaken

Het verzamelen en analyseren van informatie (intel) en aanleveren van stukken van overtuiging (bewijsmateriaal) tegen deze strijdende groeperingen en terroristische organisaties is steeds belangrijker. Wanneer de afhandeling van forensisch materiaal op de juiste wijze plaatsvindt, kan dit in voorkomende gevallen leiden tot bewijsvoering in strafrechtelijke zaken.

Als de juridische kaders goed zijn ingericht, is het vervolgens mogelijk tegenstanders die conform de Conventie van Genève en het Humanitair Oorlogsrecht geen status als combattant hebben, strafrechtelijk te

vervolgen. Het verzamelde biometrische bewijs kan dan mede leiden tot een veroordeling.

Aoo H. Warrink

Koninklijke Marechaussee, Stafonderofficier Technische Exploitatie DEC C IED

Wanneer de afhandeling van forensisch materiaal op de juiste wijze plaatsvindt, kan dit in voorkomende gevallen leiden tot bewijsvoering in strafrechtelijke zaken.

